

«ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ»

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Ενημέρωσης & Εξοικείωσης με την Αναπηρία

ΠΡΟΤΑΣΗ Σ.Κ.Ε.Π. προς το Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων

Αθήνα - Νοέμβριος 2019

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πάνω από 10% του πληθυσμού είναι άνθρωποι με αναπηρία κι όμως σπάνια τους συναντάμε.

Ένα από τα δυσκολότερα ζητήματα που έχει να αντιμετωπίσει ένα άτομο με αναπηρία δεν είναι τόσο η διαφορετικότητα αυτή καθ' εαυτή, όσο η αρνητική στάση της κοινωνίας απέναντι του. Ο κοινωνικός αποκλεισμός καταπατάει το θεμελιώδες δικαίωμα κάθε ανθρώπου να ζει ελεύθερα, χωρίς διακρίσεις. Η άγνοια, τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις αποτελούν παγιωμένες συμπεριφορές οι οποίες δεν αλλάζουν ούτε σε μια μέρα, ούτε από έναν άνθρωπο.

Χρειάζεται χρόνος, συστηματική ενημέρωση, αφύπνιση & αλληλεπίδραση, με σκοπό τη **δημιουργία μιας Συμπεριληπτικής Κοινωνίας** και τη διασφάλιση των βασικών δικαιωμάτων των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων.

Στον Σ.Κ.Ε.Π., πιστεύουμε πως η Παιδεία είναι η απάντηση στην κοινωνική αναληψία και αδιαφορία και το βασικό όχημα για να αναπτυχθούν ανταναικλαστικά κοινωνικής συνείδησης, που θα οδηγήσουν στην άρση των προκαταλήψεων και του αποκλεισμού των ατόμων με αναπηρία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ Σ.Κ.Ε.Π.	1
ΤΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ	3
ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ.....	5
ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ Σ.Κ.Ε.Π. (ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ).....	8
Περιγραφή ανά σχολικό μήνα	8
Γιατί επιλέξαμε την Α' Γυμνασίου και την Δ' Δημοτικού	11
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – Ο Σ.Κ.Ε.Π. ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ.....	13
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β – Σ.Κ.Ε.Π. ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.....	17
Α. Ο Σ.Κ.Ε.Π. στην UNESCO.....	17
Β. 1 ^ο Διαδραστικό Συνέδριο του Σ.Κ.Ε.Π.	19
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ Σ.Κ.Ε.Π.	22
Α. Ποιοτική Ανάλυση Παρεμβάσεων Σ.Κ.Ε.Π. στα Σχολεία.....	22
Β. Πιλοτική Έρευνα.....	24
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ - ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΕΡΓΟΥ Σ.Κ.Ε.Π.	27
Α. Βραβείο “Νησίδες Ποιότητας 2017” από την “ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ για μια Ανοικτή Κοινωνία”	27
Β. Διπλή βράβευση του Σ.Κ.Ε.Π. στο 2ο Ελληνογαλλικό Φόρουμ Καινοτομίας Mazinnon2: “Η Ελλάδα του Αύριο”	27
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε.....	29
Πανελλαδική Έρευνα Κοινής Γνώμης του Σ.Κ.Ε.Π. με την PRORATA.....	29

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ Σ.Κ.Ε.Π.

Ο Σ.Κ.Ε.Π. – Σύνδεσμος Κοινωνικής Ευθύνης για Παιδιά και Νέους, είναι σωματείο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα το οποίο ιδρύθηκε στην Αθήνα το 2008.

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΟΡΑΜΑ

Έχοντας ως όραμα μια συμπεριληπτική κοινωνία όπου όλοι θα αισθάνονται αποδεκτοί και χρήσιμοι, ο σκοπός μας εστιάζεται στην κοινωνική ένταξη των ανθρώπων με αναπηρία και γενικότερα των κοινωνικά ευάλωτων και περιθωριοποιημένων ατόμων ή ομάδων.

Επιδιώκουμε την αλλαγή της νοοτροπίας και της στάσης των ανθρώπων απέναντι στη διαφορετικότητα, για να δημιουργήσουμε τις κατάλληλες προϋποθέσεις που θα εξασφαλίσουν ένα περιβάλλον ίσων δικαιωμάτων και ευκαιριών.

ΤΙ ΚΑΝΟΥΜΕ

Το πεδίο δράσης μας εξελίσσεται και διαχωρίζεται σε 2 άξονες:

- **Εκπαίδευση & Αφύπνιση:** Υλοποίηση Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Ενημέρωσης και Εξοικείωσης με την Αναπηρία, με τίτλο «**Μαθαίνω να Βλέπω τον Άνθρωπο**»* & «**Αποτυπώματα**». Τα προγράμματα απευθύνονται σε μαθητές / τριες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, κατά τη διάρκεια του διδακτικού ωραρίου, εντός ή/και εκτός του σχολείου.

* Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Ενημέρωσης και Εξοικείωσης με την Αναπηρία του Σ.Κ.Ε.Π. «Μαθαίνω να Βλέπω τον Άνθρωπο», μπορείτε να ανατρέξετε στο [Παράρτημα Α](#).

- **Προάσπιση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων** και **Δημόσιος Διάλογος**** που επιτυγχάνονται μέσω στοχευμένης και μεθοδικής συνεργασίας με θεσμικούς φορείς, σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

** Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Δημόσιο Διάλογο, μπορείτε να ανατρέξετε στο [Παράρτημα Β](#).

Ο Σ.Κ.Ε.Π. ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

- Αφυπνίσαμε & Εκπαιδεύσαμε **150.000** μαθητές και φοιτητές
- Οργανώσαμε Διαδραστικά Εργαστήρια με συμμετοχή **18.000** νέων, με & χωρίς αναπηρία
- Συνεργαστήκαμε με **800** Θεσμικούς Φορείς, Κοινωνικούς Φορείς & Σχολεία

ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ Σ.Κ.Ε.Π.

- Τελούν υπό την έγκριση του Υπουργείου Παιδείας
- Υλοποιούνται από στελέχη και συνεργάτες του Σ.Κ.Ε.Π., με και χωρίς αναπηρία
- Έχουν Πανελλαδική εμβέλεια
- Παρέχονται δωρεάν
- Στηρίζονται σε δωρεές και χορηγίες που προσφέρουν εταιρείες, ιδρύματα, οργανισμοί και ιδιώτες
- Δεν λαμβάνουν οικονομική ενίσχυση από το Ελληνικό Δημόσιο

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον Σ.Κ.Ε.Π., μπορείτε να ανατρέξετε στο επισυναπτόμενο ενημερωτικό έντυπο.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΕΡΓΟΥ Σ.Κ.Ε.Π.

- Ο Σ.Κ.Ε.Π., ταυτόχρονα με τη συστηματική υλοποίηση των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Εξοικείωσης με την Αναπηρία στα σχολεία, έχει αξιολογήσει την επίδραση των ανωτέρω προγραμμάτων **μέσω Πιλοτικής Έρευνας και Ποιοτικής Ανάλυσης** (αναλυτική περιγραφή & αποτελέσματα μπορείτε να βρείτε στο Παράρτημα Γ).
- Διενήργησε επίσης μια "**Πανελλαδική Έρευνα Ανίχνευσης Στάσεων, Αντιλήψεων και Συμπεριφοράς απέναντι στην Αναπηρία**" σε συνεργασία με την εταιρεία ερευνών κοινής γνώμης και εφαρμογών επικοινωνίας PRORATA A.E. (αναλυτική περιγραφή & αποτελέσματα θα βρείτε στο Παράρτημα Ε).

Η έρευνα είχε ως στόχο να καταγράψει τη γνώμη των Ελλήνων πολιτών προκειμένου να ανιχνευτούν:

- α. οι αντιλήψεις και στάσεις της κοινής γνώμης απέναντι στο θέμα της αναπηρίας
- β. ο ρόλος που χρειάζεται να διαδραματίζουν οι κρατικοί φορείς και το εκπαιδευτικό σύστημα για την καταπολέμηση των διακρίσεων

- Τέλος, ο Σ.Κ.Ε.Π. είχε τη χαρά και την τιμή να **βραβευτεί** για το σύνολο του έργου του. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να ανατρέξετε στο Παράρτημα Δ.

ΤΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ

Την καθιέρωση ενός καινοτόμου Εκπαιδευτικού Προγράμματος Ενσυναίσθησης και Ανάπτυξης Επικοινωνιακών & Κοινωνικών Δεξιοτήτων εντός του ωρολογίου προγράμματος, με τίτλο:

«Μία κοινωνία για όλους»

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Ενημέρωσης & Εξοικείωσης με την Αναπηρία

Στόχος Προγράμματος: να αλλάξει το βλέμμα των μαθητών/τριών ως προς τη διαφορετικότητα και να τους εισαγάγει στην έννοια της κοινωνικής αποδοχής και ισότητας. Με απώτερο σκοπό την ομαλή συνύπαρξη σε μια κοινωνία που διαρκώς εξελίσσεται και μεταλλάσσεται.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ Σ.Κ.Ε.Π.

- **Πρόγραμμα Μη Τυπικής Εκπαίδευσης:** Ανοιχτός Διάλογος Ενημέρωσης, Αφύπνισης & Συνειδητοποίησης μεταξύ εμπυχωτών/ομιλητών με αναπηρία, μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών
- Απευθύνεται σε μαθητές/τριες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και στους εκπαιδευτικούς τους
- Αρχικά σε 18 Προτεινόμενα Σχολεία της Αττικής:
 - **9 Πρωτοβάθμιας: Δ' τάξη Δημοτικού**
2ο Δημοτικό Αχαρνών - 2ο Δημοτικό Αγίας Βαρβάρας - 51ο Δημοτικό Αθηνών - 4ο Δημοτικό Αργυρούπολης - 32ο Δημοτικό Πειραιά - 3ο Δημοτικό Γλυφάδας - 4ο Δημοτικό Παλαιού Φαλήρου - 6ο Δημοτικό Παλαιού Φαλήρου - Δημοτικό Σχολείο Φιλοθέης
 - **9 Δευτεροβάθμιας: Α' τάξη Γυμνασίου**
2ο Πειραματικό Γυμνάσιο Αθηνών - 2ο Γυμνάσιο Νίκαιας - 1ο Γυμνάσιο Βριλησίων - 3ο Γυμνάσιο Γλυφάδας - 5ο Γυμνάσιο Κορυδαλλού - 10ο Γυμνάσιο Ιλίου - 3ο Γυμνάσιο Νέας Φιλαδέλφειας - 3ο Γυμνάσιο Περιστερίου - Ελληνογαλλική Σχολή Άγιος Ιωσήφ
- **Συνολική διάρκεια 6 διδακτικών ωρών** ενταγμένων στη σχολική ζωή μέσα από την: Ευέλικτη Ζώνη (Α' βθμια) Project (Β' βθμια)
- Υλοποιείται από ομιλητές/εμπυχωτές (νέοι με κινητική & αισθητηριακή αναπηρία) σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς

Το προτεινόμενο πρόγραμμα μπορεί να εφαρμοστεί σε 2 επιμέρους χρονικές στιγμές:

1. **Πιλοτικά:** με στόχο την αξιολόγησή του (1 σχολικό έτος)
2. **Θεσμοθετημένα:** ένταξη του στο ωρολόγιο πρόγραμμα μετά την ολοκλήρωση & αξιολόγηση του Πιλοτικού Προγράμματος

Υποστήριξη του Προγράμματος: Σύσταση συντονιστικής ομάδας, η οποία σε συνεχή συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, τις Περιφερειακές Διευθύνσεις και τους Διευθυντές Εκπαίδευσης θα ασχολείται με την ενημέρωση, υποστήριξη και εμπύχωση των εκπαιδευτικών και των μαθητών, προκειμένου να ανατροφοδοτείται η σχολική κοινότητα. Ταυτόχρονα θα αξιολογήσει το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα μετά το πέρας του πρώτου σχολικού έτους εφαρμογής του.

Ο ρόλος του Σ.Κ.Ε.Π.

**Η ανάληψη και η εφαρμογή του Εκπαιδευτικού Προγράμματος, πιλοτικά,
σε 18 σχολεία της Αττικής για το σχολικό έτος 2020-2021.**

Ουδεμία δαπάνη συνεπάγεται για το Δημόσιο.

ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ

Η σημασία του Εκπαιδευτικού Προγράμματος στο σχολικό πλαίσιο: Ανάπτυξη Επικοινωνιακών & Κοινωνικών Δεξιοτήτων

Το σχολείο αποτελεί ένα χώρο ανοιχτού διαλόγου, συμβίωσης, συνεργασίας και αποδοχής, συνεισφέροντας στη διαμόρφωση ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων. Δεν μαθαίνουμε μόνο γράμματα, μαθαίνουμε να αναδεικνύουμε και να οριοθετούμε τον εαυτό μας και ταυτόχρονα να χτίζουμε τις σχέσεις μας με τους άλλους.

Η εξοικείωση με την αναπηρία και η αλληλεπίδραση ευπαθών κοινωνικά ομάδων με την ευρύτερη ομάδα των μαθητών συμβάλλουν στην αλλαγή στάσης και νοοτροπίας σχετικά με τη διαφορετικότητα και την αναπηρία. Αφυπνίζοντας τους μαθητές/τριες γενικής αγωγής και κατ' επέκταση το άμεσο και έμμεσο περιβάλλον τους, δημιουργούνται οι κατάλληλες προοπτικές για την ευαισθητοποίηση & συνειδητοποίηση του ευρύτερου πληθυσμού, με απώτερο σκοπό τη διασφάλιση και απόδοση των βασικών δικαιωμάτων των ανθρώπων με αναπηρία.

Α. Γενικός Σκοπός του προτεινόμενου Εκπαιδευτικού Προγράμματος

Η αλληλεπίδραση με τη διαφορετικότητα δημιουργεί **συνθήκες ενσυναίσθησης & αυτογνωσίας**.

Μέσω ενός Ανοιχτού Διαλόγου Ενημέρωσης, Αφύπνισης & Συνειδητοποίησης μεταξύ εμπυχωτών/ομιλητών με αναπηρία, μαθητών & εκπαιδευτικών, το Πιλοτικό Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα επιδιώκει να δημιουργήσει τις κατάλληλες προϋποθέσεις έτσι ώστε οι μαθητές/τριες:

- Να ενισχύσουν την ικανότητα τους να εντοπίσουν & να αποδομήσουν κακές πρακτικές, στερεότυπα, προκαταλήψεις
- Να λειτουργήσουν μελλοντικά ως συνειδητοποιημένοι πολίτες και ως δυναμικός μοχλός αλλαγής μέσα στο κοινωνικό σύνολο

Εστιάζεται στην:

- Εξοικείωση με την εικόνα της αναπηρίας
- Κατανόηση των καθημερινών εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι με αναπηρία αλλά και στη συνειδητοποίηση των δυνατοτήτων τους
- Διευκόλυνση της επικοινωνίας των μαθητών γενικής εκπαίδευσης, με νέους με αναπηρία
- Καλλιέργεια της ενσυναίσθησης και ανάπτυξης επικοινωνιακών & κοινωνικών δεξιοτήτων

- Ενεργοποίηση "αντανακλαστικών" κοινωνικής συλλογικότητας, αλληλεγγύης & ευθύνης για τη δημιουργία μελλοντικών συνειδητοποιημένων πολιτών

Οφέλη του Εκπαιδευτικού Προγράμματος:

- Η αλλαγή στάσης και νοοτροπίας απέναντι στην αναπηρία θα οδηγήσει στην άρση των προκαταλήψεων & του αποκλεισμού των νέων με αναπηρία. Με προσδοκώμενο μελλοντικό αποτέλεσμα την ενσωμάτωση τους στην καθημερινότητα και κατ' επέκταση την κοινωνική & επαγγελματική τους ένταξη.
- Παράλληλα, το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα συνεισφέρει στην κοινωνική & ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη του μαθητή, δίνοντας του τη δυνατότητα να δει τον άλλον & τον εαυτό του υπό άλλο πρίσμα. Ακούγοντας αληθινές ιστορίες ανθρώπων που κατάφεραν να ξεπεράσουν τις δυσκολίες, το παιδί βελτιώνει το αίσθημα της αποδοχής & εμπιστοσύνης στον εαυτό του και στις ικανότητές του να υπερνικήσει τα εμπόδια.

B. Επιμέρους Στόχοι του προτεινόμενου Εκπαιδευτικού Προγράμματος

Το παιδαγωγικό και επιστημονικό πλαίσιο σχεδιασμού και εφαρμογής του προγράμματος βασίζεται στο μοντέλο **Ανάπτυξης Δεξιοτήτων Ζωής** (Life Skills), στις αρχές της **Βιωματικής** (Experiential Learning) καθώς και της **Κοινωνικής και Συναισθηματικής Μάθησης** (Social & Emotional Learning).

1. Γνωστικοί στόχοι = Νοητικές διαδικασίες → σκέψη, δράση, αίσθηση

- Διασαφήνιση εννοιών και αφομοίωση πληροφοριών
- Ερμηνεία δεδομένων
- Αντίληψη της πραγματικότητας
- Κατανόηση της μοναδικότητας του ατόμου
- Αναστοχαστική διαχείριση της γνώσης
- Αλλαγή νοοτροπίας, στάσης και συμπεριφορών
- Άρση προκαταλήψεων

2. Συναισθηματικοί στόχοι → στάσεις, συναισθήματα, αξίες

- Εξοικείωση με την αναπηρία και τη διαφορετικότητα
- Συνειδητοποίηση, δεκτικότητα και αποδοχή
- Αυτοεπίγνωση και ενσυναίσθηση μέσω και της αμφισβήτησης
- Διάθεση συμμετοχής στη διαδικασία
- Βιωματική διάδραση και θετική αντίδραση

- Υιοθέτηση και εσωτερίκευση των αξιών
- Ενιαίο σύστημα αξιών, διαμόρφωση κοσμοθεωρίας
- Πίστη στις αξίες, ενσωμάτωση και στήριξη των επεξεργασμένων αξιών
- Διαχείριση συναισθημάτων
- Ανάδειξη σημασίας της μοναδικότητας του καθενός μας

3. Πραξιακοί στόχοι → πρακτικές εφαρμογές

- Κοινωνική και πολιτισμική θεώρηση του κόσμου
- Επικοινωνία και συνεργασία
- Βιωματικές δράσεις
- Διαχείριση κρίσεων και επίλυση προβλημάτων
- Ενεργός δράση στα κοινά
- Επαφή με άτομα με αναπηρία
- Team bonding με εκπαιδευτικό

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ Σ.Κ.Ε.Π. (ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ)

Χαρακτηριστικά Μεθοδολογίας

- Μη τυπική μάθηση
- Βιωματική προσέγγιση
- Ανοιχτός Διάλογος
- Ευέλικτα προγράμματα
- Εργασία σε ομάδες – project

Περιγραφή ανά σχολικό μήνα

1) Σεπτέμβριος (Αφορά στους εκπαιδευτικούς που θα συμμετάσχουν στο πρόγραμμα)

- Briefing εκπαιδευτικών από τους υλοποιητές του προγράμματος/νέους με αναπηρία και τους συντονιστές του Σ.Κ.Ε.Π.
- Παρουσίαση προγράμματος, εργαλεία, στόχοι
- Ορισμός εκπαιδευτικού-συντονιστή

2) Οκτώβριος (2 συνεχόμενες διδακτικές ώρες)

A. 1^η διδακτική ώρα

Εισαγωγικό Πρόγραμμα Εξοικείωσης με την Αναπηρία «Μια κοινωνία για όλους» από Motivational Speakers με αναπηρία: Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών από τους ομιλητές του εκπαιδευτικού προγράμματος.

➤ Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση:

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα *"Προσεγγίζοντας τη διαφορετικότητα"*.

Με έναν τρόπο απλό & κατανοητό για τις πιο μικρές ηλικιακά ομάδες μαθητών, δίνεται έμφαση από τους εμπυχωτές στην ενημέρωση και περιγραφή των συνθηκών και της καθημερινότητας των ανθρώπων με αναπηρία, στη χώρα μας. Αποτελεί ουσιαστικά, μια εισαγωγή στην έννοια της διαφορετικότητας. Ο ομιλητής με αναπηρία εξηγεί & περιγράφει τη δική του πραγματικότητα σχετικά με την αναπηρία του, όπως: καθημερινότητα - προσβασιμότητα - εμπόδια που αντιμετωπίζει αλλά και δυνατότητες που έχει.

➤ Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση:

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα *"Γίνε εσύ η αφορμή να αλλάξει η κοινωνία μας"*: Το συγκεκριμένο πρόγραμμα απευθύνεται σε ηλικιακά μεγαλύτερους μαθητές. Με έναν τρόπο ανθρώπινο,

απλό, προσωπικό & ζωντανό, η αλληλεπίδραση με άτομα με αναπηρία προσφέρει στους μαθητές τη δυνατότητα να προσεγγίσουν και να συνειδητοποιήσουν τις έννοιες της διαφορετικότητας, της κοινωνικής αποδοχής και ισότητας, βελτιώνοντας ταυτόχρονα την ατομική και κοινωνική ανάπτυξη τους.

B. 2^η διδακτική ώρα

Μεθόδευση, επιλογή και ανάθεση project για τη Διαφορετικότητα – Δημιουργία ομάδων εργασίας

➤ Ομαδοσυνεργατική προσέγγιση με στόχο το bonding εκπαιδευτικών και μαθητών

α. Μαθητές & εκπαιδευτικοί αναλαμβάνουν δράση:

- Δημιουργία μικρών ομάδων (3 ή 4 παιδιά)
- Επιλογή project γύρω από την αναπηρία/διαφορετικότητα
- Συνεργασία με έναν εκπαιδευτικό

β. Οι Motivational Speakers με αναπηρία λειτουργούν υποστηρικτικά και "on demand".

Οι εκπαιδευτικοί, ανάλογα με την ειδικότητά τους, μπορούν να προτείνουν θεματικές: στατιστικά, παρολυμπιακά αθλήματα, infographics, παγκόσμια κοινωνικά θέματα, θεατρικό έργο διαφορετικότητας, αναπηρική λογοτεχνία, συνεντεύξεις, video, ιστορικά πρόσωπα με αναπηρία, ιστορία & αναπηρία, τραγούδι στη νοηματική.

Ενδεικτικά παραθέτουμε τις παρακάτω θεματικές:

- Παγκόσμια στατιστικά αναπηρίας ή προσβασιμότητας
- Άθληση μέσω παραολυμπιακών αθλημάτων πχ πετοσφαίριση καθιστών (γυμναστική)
- Παιχνίδια για τη διαφορετικότητα
- Εμπλουτισμός της σχολικής βιβλιοθήκης με βιβλία για τη διαφορετικότητα
- Λέσχη ανάγνωσης βιβλίων
- Προβολή αναπηρικής ταινίας πχ My left Foot, Το σκάφανδρο και η πεταλούδα ή προβολή αναπηρικών ντοκιμαντέρ σε μεγαλύτερες ηλικίες πχ Defiant Lives
- Δραματοποίηση έργων σχετικών με τη διαφορετικότητα
- Καταγραφή προσβασιμότητας σχολείου και γειτονιάς ή Δήμου
- Ρεπορτάζ για τη σχολική εφημερίδα
- Συνεντεύξεις
- Η αναπηρία στην ιστορία

- Η αναπηρία στη λογοτεχνία
- Τραγούδια στη νοηματική
- Προτάσεις στο σχολείο ή το δήμο για την άρση των εμποδίων στην κινητικότητα
- Αναζήτηση διαδικτυακών φίλων με αναπηρία

3) **Νοέμβριος** (1 διδακτική ώρα)

Καθοδήγηση και υποστήριξη των μαθητών/τριών από τους ομιλητές με αναπηρία, σχετικά με τα επιλεγμένα projects

4) **Φεβρουάριος** (2 συνεχόμενες διδακτικές ώρες)

- Παρουσίαση του project ανά ομάδα, με ότι μέσο επιλέξουν οι μαθητές/τριες (video, pp, ομιλία κλπ) - Ακολουθεί συζήτηση – Συμμετέχουν όλες οι ομάδες μαθητών/τριών, οι εκπαιδευτικοί και οι ομιλητές με αναπηρία.
- Φόρμα ανατροφοδότησης με τις παρακάτω ερωτήσεις:
Τί έμαθες; - Ποιές δυσκολίες αντιμετώπισες; - Τί σκοπεύεις να κάνεις από εδώ και πέρα;

5) **Μάρτιος** (1 διδακτική ώρα):

- Κλείσιμο εργασιών και απολογισμός του προγράμματος – Συμμετέχουν όλες οι ομάδες μαθητών/τριών, οι εκπαιδευτικοί και οι ομιλητές με αναπηρία
- Ανάλυση της φόρμας του Φεβρουαρίου και ανατροφοδότηση μέσω μίας συνολικής παρουσίασης για όλο το σχολείο
- Παράδοση απολογισμού στον Σ.Κ.Ε.Π.

6) **Απρίλιος: Αφορά στους εκπαιδευτικούς που συμμετείχαν στο πρόγραμμα**

- Παράδοση φόρμας ανατροφοδότησης σε εκπαιδευτικούς:
Τί αποκομίσατε; - Ποιές πρακτικές δυσκολίες αντιμετωπίσατε; - Τί θα θέλατε να προτείνετε για το επόμενο σχολικό έτος;

7) **Ιούνιος: Αφορά στους εκπαιδευτικούς που συμμετείχαν στο πρόγραμμα**

- Απολογισμός εκ μέρους Σ.Κ.Ε.Π.
- Ανάλυση ανατροφοδότησης εκπαιδευτικών και μαθητών

8) **Ιούλιος: Σ.Κ.Ε.Π. προς Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων**

- Παράδοση αποτελεσμάτων

Γιατί επιλέξαμε την Α' Γυμνασίου και την Δ' Δημοτικού

Α' Γυμνασίου

Κατά τη διάρκεια της φοίτησης των μαθητών στην Α' γυμνασίου είναι αλήθεια ότι συντελείται αλλαγή περιβάλλοντος, διαφοροποίηση της μαθησιακής διαδικασίας και αναδεικνύονται προβληματισμοί των παιδιών οι οποίοι αφορούν τόσο στο γνωστικό όσο και στο ψυχοκοινωνικό και συναισθηματικό πεδίο.

Η μετάβαση μπορεί να βιωθεί θετικά με κατάλληλη ενίσχυση προκειμένου το παιδί να γνωρίσει και να κατανοήσει όσα συμβαίνουν στο στενό και ευρύτερο περιβάλλον, δρώντας έτσι ώστε να μεταβάλλει τις συνθήκες και να προετοιμαστεί ανάλογα με τις ανάγκες και τους στόχους, υιοθετώντας μια κριτική και όχι παθητική στάση στις διάφορες καταστάσεις.

Οι μαθητές έρχονται στη νέα βαθμίδα έτοιμοι να ακούσουν κάτι καινούριο, διαφορετικό, να δεχτούν νέες προοπτικές και δεδομένα στον γνωστικό χώρο, αλλά και να ωριμάσουν συναισθηματικά με την κατάλληλη καθοδήγηση.

Τα παιδιά έχουν μια σειρά ερωτημάτων που αφορούν τόσο τη δική τους θέση στον κόσμο όσο και τη συνύπαρξη και ομαλή διαβίωσή τους στην καθημερινότητα με τους άλλους. Τους απασχολεί πολύ η αποδοχή των άλλων και επιθυμούν υποστήριξη στη διαχείριση των σχέσεών τους.

Είναι ιδιαίτερα ευαίσθητα για όσα συμβαίνουν γύρω τους, αλλά δεν γνωρίζουν πώς θα λειτουργήσουν οι ίδιοι και μέσα σε ποιο πλαίσιο. Έχουν κοινές αγωνίες, κοινά ερωτηματικά, προέρχονται όμως από διαφορετικά περιβάλλοντα και συνιστώσες.

Αναζητώντας τρόπους να συμβιώσουν αρμονικά, το πρόγραμμά μας θα συμβάλλει καθοριστικά στις βιωματικές προσεγγίσεις, δίνοντας απαντήσεις στα όσα αναζητούν να μάθουν. Η δίψα τους για πολιτικοποίηση - μια καινούρια εμπειρία που λαχταρούν να βιώσουν - θα ικανοποιηθεί μέσω της ανακάλυψης μιας ολότητας του κόσμου και της θεώρησης της αλήθειας. Είναι σημαντικό να σμιλέψουν το εγώ τους, να διαχειριστούν τις αντιδράσεις τους στα νέα δεδομένα, να αποδεχτούν την ισότητα και να καλλιεργήσουν κοινωνικές δεξιότητες.

Πρακτικά άλλωστε, η Α' γυμνασίου παρά την απαιτητική περίοδο προσαρμογής, δεν έχει ένα βαρύ, απαγορευτικό, εξετασιοκεντρικό πρόγραμμα σπουδών, γεγονός που «διευκολύνει» τις διαδικασίες.

Δ' Δημοτικού

Τα γνωστικά αντικείμενα που συγκαταλέγονται στο πρόγραμμα της Δ' τάξης του Δημοτικού είναι πολλά και πολλές είναι οι πληροφορίες που οι μικροί μας φίλοι πρέπει να επεξεργαστούν.

Πληροφορίες με τις οποίες μέχρι τώρα δεν είχαν ξαναέρθει σε επαφή και τα νοητικά τους σχήματα δεν τους επιτρέπουν να αποκωδικοποιήσουν με ευκολία και άρα να τις κατανοήσουν. Γι' αυτό και αναζητούν εναλλακτικούς τρόπους μάθησης, έχοντας ανάγκη κάτι καινούριο, πρωτότυπο και φυσικά εκπαιδευτικό! Είναι η κατάλληλη στιγμή τα παιδιά να υιοθετήσουν νέα πρότυπα, να απορρίψουν αναχρονιστικά μοντέλα γνωριμίας του κόσμου που τα περιβάλλει, να έρθουν αντιμέτωπα με τη σύγχρονη πραγματικότητα και να αναζητήσουν λύσεις στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Αυτό θα τα βοηθήσει να γίνουν αποτελεσματικοί άνθρωποι, καλλιεργώντας μέσα τους την έννοια του αυριανού ενεργού πολίτη. Διαδικασίες αυτοαξιολόγησης, ετεροαξιολόγησης, συνεργασίας, προγραμματισμού της σκέψης και προσδιορισμού των προτεραιοτήτων απαραίτητες για την κοινωνία του αύριο.

Στο κομμάτι αυτό ερχόμαστε ως Σ.Κ.Ε.Π. να συμβάλλουμε με την παιδευτική πολιτική και φιλοσοφία μας. Οι στρατηγικές ευαισθητοποίησης των παιδιών στην μοναδικότητα του καθενός μας μπορούν να αξιοποιηθούν παράλληλα με όλα τα γνωστικά αντικείμενα, εφόσον παρέχουν στους μαθητές ένα ασφαλές πλαίσιο υπέρβασης των μαθησιακών τους δυνατοτήτων και αναπτυξιογόνου πειραματισμού, προκειμένου να ανακαλύψουν τη λογική, τη χρησιμότητα της γνώσης και της αυτενέργειας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – Ο Σ.Κ.Ε.Π. ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

**Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Ενημέρωσης & Εξοικείωσης
με την Αναπηρία "Μαθαίνω να βλέπω τον Άνθρωπο"**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – Ο Σ.Κ.Ε.Π. ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Σ.Κ.Ε.Π. - Εκπαιδευτικά Προγράμματα Ενημέρωσης & Εξοικείωσης με την Αναπηρία "Μαθαίνω να βλέπω τον Άνθρωπο"

Τα 12 τελευταία χρόνια, ο Σ.Κ.Ε.Π. υλοποιεί "Εκπαιδευτικά Προγράμματα Ενημέρωσης & Εξοικείωσης με την Αναπηρία" τα οποία απευθύνονται κυρίως σε μαθητές και μαθήτριες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, κατά τη διάρκεια του διδακτικού ωραρίου, εντός ή/και εκτός του σχολείου. Μέσω ενός ανοιχτού διαλόγου ενημέρωσης & αφύπνισης, από εμπυχωτές/ομιλητές με αναπηρία, το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα "**Μαθαίνω να βλέπω τον άνθρωπο**" δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές/τριες να προσεγγίσουν την καθημερινότητα ενός νέου με αναπηρία, μέσα από έναν αυθόρμητο και ειλικρινή διάλογο. Ακούνε πραγματικές ιστορίες ανθρώπων που βρήκαν λύσεις στα δικά τους εμπόδια & τρόπους για να νικήσουν τις αντιξοότητες. Πέρα από την εξοικείωση με την αναπηρία, είναι ένα μάθημα ζωής που διαμορφώνει ένα καινούργιο κώδικα επικοινωνίας, χτίζοντας μέσα από τη βιωματική διαδικασία, σχέσεις κατανόησης, σεβασμού και αποδοχής. Επίσης, ενδυναμώνει την έννοια του κοινωνικού συνόλου, της συντροφικότητας και της συνείδησης, ενώ ταυτόχρονα προωθεί την εμπιστοσύνη στον εαυτό μας & στους άλλους.

Πιο συγκεκριμένα τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα του Σ.Κ.Ε.Π.:

- Προετοιμάζουν το μαθητή/τρια στην αποδοχή της διαφορετικότητας
- Αναδεικνύουν τη σημασία της μοναδικότητας του καθενός

Εστιάζουμε στην:

1. Εξοικείωση των μαθητών/-τριών με την πραγματικότητα της αναπηρίας
2. Κατανόηση των καθημερινών εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι με αναπηρία αλλά και συνειδητοποίηση των δυνατοτήτων τους
3. Διευκόλυνση της επικοινωνίας των μαθητών/τριών γενικής εκπαίδευσης, με νέους με αναπηρία
4. Ενεργοποίηση "αντανακλαστικών" κοινωνικής συλλογικότητας, αλληλεγγύης & ευθύνης για τη δημιουργία μελλοντικών συνειδητοποιημένων πολιτών

Προσδοκώμενοι μελλοντικοί στόχοι του Εκπαιδευτικού Προγράμματος

1. Η άρση των προκαταλήψεων & του αποκλεισμού των νέων με αναπηρία μέσω της αφύπνισης και αλλαγής στάσης του γενικού πληθυσμού
2. Η ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρία στην καθημερινότητα, με σκοπό την κοινωνική τους ένταξη

Δευτερογενή οφέλη

Παράλληλα, το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα συνεισφέρει στην κοινωνική & ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη του μαθητή, δίνοντας του τη δυνατότητα να δει την κοινωνία & τον εαυτό του υπό άλλο πρίσμα.

1. Ακούγοντας αληθινές ιστορίες ανθρώπων που κατάφεραν να ξεπεράσουν τις δυσκολίες, το παιδί βελτιώνει το αίσθημα της αποδοχής & εμπιστοσύνης στον εαυτό του και στις ικανότητες τους να νικήσει τα εμπόδια.
2. Η αλληλεπίδραση με τη διαφορετικότητα και η αφομοίωση της, δημιουργούν συνθήκες ενσυναίσθησης & αυτογνωσίας, δίνοντας στον μαθητή και στην μαθήτριά του τη δυνατότητα να λειτουργήσουν ως δυναμικός μοχλός αλλαγής μέσα στο κοινωνικό σύνολο.

Μεθοδολογία

Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα, το οποίο έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Παιδείας***, πραγματοποιείται στο σχολικό πλαίσιο και κατά τη διάρκεια μια ή δυο διδακτικών ωρών. Απευθύνεται στην Πρωτοβάθμια & Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Σχεδιάστηκε με γνώμονα τις ηλικιακές ομάδες μαθητών και κατ' επέκταση τις διαφορετικές ανάγκες προσέγγισης και ενημέρωσης που προκύπτουν.

- Υλοποιείται από ένα Συντονιστή & έναν ή δύο Ομιλητές (με ή χωρίς αναπηρία)
- Απευθύνεται σε 1 ή 2 τάξεις, υπό την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των συμμετεχόντων μαθητών/τριών δεν ξεπερνάει τους 80
- Πραγματοποιείται σε μια ή δύο διδακτικές ώρες

A. Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα "Προσεγγίζοντας τη διαφορετικότητα"

Με έναν τρόπο απλό & κατανοητό για τις πιο μικρές ηλικιακά ομάδες μαθητών, δίνεται έμφαση από τους εμπυχωτές στην ενημέρωση και περιγραφή των συνθηκών και της καθημερινότητας των ανθρώπων με αναπηρία, στη χώρα μας. Αποτελεί ουσιαστικά, μια εισαγωγή στην έννοια της διαφορετικότητας.

Χωρίζεται σε 2 ενότητες

α. 1^η Ενότητα

Ομιλία/ενημέρωση από τους εμπυχωτές με αναπηρία

- Ο ομιλητής με αναπηρία εξηγεί & περιγράφει την δική του πραγματικότητα σχετικά με την αναπηρία του, όπως: καθημερινότητα - προσβασιμότητα - εμπόδια που αντιμετωπίζει αλλά και δυνατότητες που έχει.
- Στις περιπτώσεις όπου το σχολείο μας ζητήσει και 2η διδακτική ώρα ενημέρωσης, ο Συντονιστής μαζί με τον Ομιλητή υλοποιούν το Βιωματικό/Διαδραστικό Εργαστήρι Εξοικείωσης με τη Διαφορετικότητα «Σκέψου Αλλιώς»: Στόχος του, οι μαθητές μέσα από βιωματικά παιχνίδια να ανακαλύψουν τους καθημερινούς περιορισμούς που θέτουμε στα άτομα με αναπηρία ταυτόχρονα με τις λύσεις που υπάρχουν.

β. 2^η Ενότητα

Ανοιχτός διάλογος με τους μαθητές

Β. Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα "Η αναπηρία ως πρόκληση: Εμπόδια & λύσεις"

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα απευθύνεται σε ηλικιακά μεγαλύτερους μαθητές και μαθήτριες (γυμνασίου & λυκείου). Δίνεται έμφαση στην ενημέρωση και στην ατομική και κοινωνική ανάπτυξη.

Χωρίζεται σε 2 ενότητες

α. 1^η Ενότητα

Διεξαγωγή συνδυαστικών θεματικών ομιλιών για ευρύτερη διάχυση της ενημέρωσης & συνειδητοποίησης:

1. «Η Αναπηρία ως Πρόκληση: Γίνε εσύ η αφορμή να αλλάξει η κοινωνία μας». Βιωματική Ομιλία από στελέχη μας με αναπηρία, με την ενεργή συμμετοχή των μαθητριών και μαθητών
2. «Πες το αλλιώς»: Πιάσε το "νόημα" της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας: Εισαγωγή και διαδραστική προσέγγιση από στέλεχος μας
3. «Δες το αλλιώς»: Βιωματικό Διαδραστικό Εργαστήρι με στόχο τη συνειδητοποίηση των καθημερινών εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι με οπτική αναπηρία και την προσέγγιση λύσεων

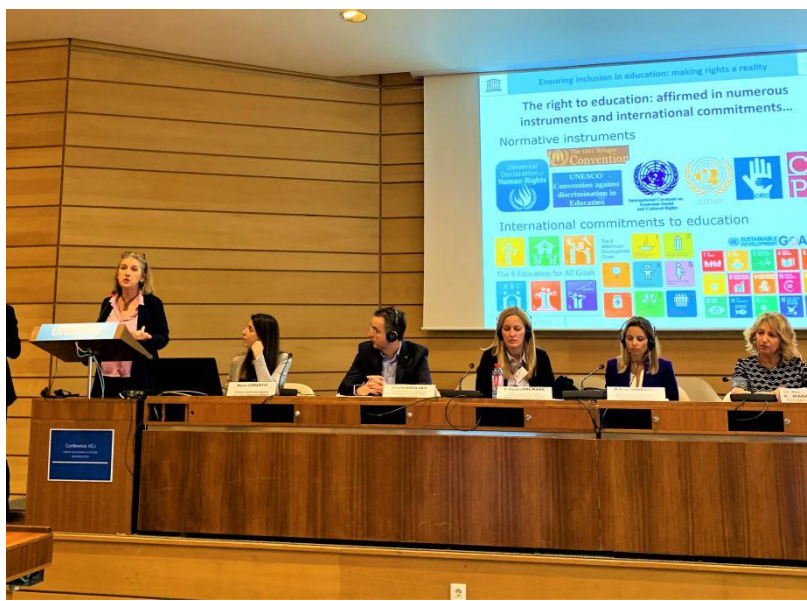
β. 2^η Ενότητα

Ανοιχτός διάλογος με τους μαθητές

***** Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα "Μαθαίνω να βλέπω τον άνθρωπο" τελεί υπό την έγκριση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων: Έγκριση Εισόδου στα Σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας (Γενικής και Επαγγελματικής) Εκπαίδευσης: Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα με θέμα "Εξοικείωση με τη Διαφορετικότητα: ανοιχτός ενημερωτικός διάλογος"**

- **2015** - 25/5/2015 - Αρ. Πρωτ. 82778/Δ4
- **2016** - 25/4/2016 - Αρ. Πρωτ. Φ13.1/70105/Δ2
- **2017** - 28/3/2017 - Αρ. Πρωτ. Φ13.1/53111/Δ2
- **2018** - 30/05/2018 - Αρ. Πρωτ. Φ13.1/88155/Δ2
- **2019** - 25-09-2019 - Αρ. Πρωτ. Φ13/149229/Δ2

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β – Σ.Κ.Ε.Π. & ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Α. Ο Σ.Κ.Ε.Π. στην UNESCO

"Οριοθετώ και χτίζω τον εαυτό μου στο σχολείο"

Β. 1^ο ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ του Σ.Κ.Ε.Π.

«Προωθώντας την Αποδοχή της Διαφορετικότητας στα Σχολεία»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β – Σ.Κ.Ε.Π. ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Α. Ο Σ.Κ.Ε.Π. στην UNESCO

"Οριοθετώ και χτίζω τον εαυτό μου στο σχολείο"

Παρίσι, 11 Δεκεμβρίου 2019

Στις 11 Δεκεμβρίου 2019, στην έδρα της UNESCO στο Παρίσι, ο Σ.Κ.Ε.Π. - Σύνδεσμος Κοινωνικής Ευθύνης για Παιδιά και Νέους διοργάνωσε έναν Ανοιχτό Διάλογο με θέμα: "Οριοθετώ και χτίζω τον εαυτό μου στο σχολείο", υπό την αιγίδα της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Ελλάδος στην UNESCO.

Μέσω της UNESCO, ο Σ.Κ.Ε.Π. συνεισφέρει στον δημόσιο ευρωπαϊκό διάλογο, προτείνοντας τη **θέσπιση καινοτόμων** Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Ενημέρωσης & Εξοικείωσης με την Αναπηρία που θα προετοιμάζουν τον μαθητή/τρια στην αποδοχή της διαφορετικότητας.

Όπως τόνισε η **Πρόεδρος του Σ.Κ.Ε.Π. κα Αθηνά Κρητικού**, στην ομιλία της: "Η Παιδεία είναι η απάντηση στην κοινωνική αναλγησία και αδιαφορία και το βασικό όχημα για να αναπτυχθούν αντανακλαστικά κοινωνικής συνείδησης, που θα οδηγήσουν στην άρση των προκαταλήψεων και του αποκλεισμού των ατόμων με αναπηρία. Τα προτεινόμενα εκπαιδευτικά προγράμματα θα αποτελέσουν το έναυσμα για τη δημιουργία ενός σχολείου ως πλαισίου ισότητας ευκαιριών και ένταξης σε ένα κοινωνικό σύνολο. Ένα σχολείο που θα προωθεί την ενσυναίσθηση, το διάλογο, τη συνύπαρξη, την αποδοχή, την αλληλεγγύη και το σεβασμό στη μοναδικότητα του καθενός".

Κατά την Ημερίδα πραγματοποιήθηκε μια εκτεταμένη τοποθέτηση ειδικών της εκπαίδευσης και των δικαιωμάτων των ΑμεΑ γύρω από τα διεθνή επιστημονικά δεδομένα και τις καλές πρακτικές, με στόχο την ανάδειξη της σημασίας καθιέρωσης νέων εκπαιδευτικών εργαλείων που θα επιδιώκουν να δημιουργήσουν τις κατάλληλες προϋποθέσεις έτσι ώστε οι μαθητές/τριες να:

- ενισχύσουν την ικανότητα τους να εντοπίσουν & να αποδομήσουν κακές πρακτικές, στερεότυπα, προκαταλήψεις
- αλλάξουν το βλέμμα και τη στάση τους ως προς τη διαφορετικότητα
- εισαχθούν στην έννοια της κοινωνικής αποδοχής και ισότητας
- λειτουργήσουν μελλοντικά ως δυναμικός μοχλός αλλαγής μέσα στο κοινωνικό σύνολο

Την Ημερίδα χαιρέτισαν οι:

Μαρία Διαμαντοπούλου - Πρέσβης - Μόνιμη Αντιπρόσωπος της Ελλάδας στην UNESCO

Florence Migeon - Συντονίστρια του Προγράμματος Ένταξης στην Εκπαίδευση Τομέας Εκπαίδευσης της UNESCO

Christophe Chanterpy - Σύμβουλος Επικρατείας - τέως Πρέσβης της Γαλλίας στην Ελλάδα.

Η **Νάνα Μούσχουρη** απηύθυνε γραπτό χαιρετισμό μέσω επιστολής που διαβάστηκε από τον κ. Chanterpy.

Στο συνέδριο έλαβαν μέρος με **εισηγήσεις** οι:

Αθηνά Κρητικού: Ιδρύτρια και Πρόεδρος Δ.Σ. του Σ.Κ.Ε.Π. - Σύνδεσμος Κοινωνικής Ευθύνης για Παιδιά και Νέους, Ελλάδα

Δημήτρης Νικόλσκυ: - Προϊστάμενος "Ενίσχυσης Παιδιού με Αναπηρία", Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, Ελλάδα - τέως Πρόεδρος της Επιτροπής για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, Συμβούλιο της Ευρώπης

Dr Ολυμπία Παληκαρά Ph.D.: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, Κέντρο Εκπαιδευτικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο του Warwick, Ηνωμένο Βασίλειο

Dr Έλενα Π. Σουκάκου Ph.D.: Επίτιμος Εταίρος Έρευνας, Πανεπιστήμιο του Roehampton, Σχολή Παιδαγωγικών Επιστημών, Ηνωμένο Βασίλειο

Την Ημερίδα συντόνισε η **Μαρία Κοραντή** - Αναπληρώτρια Μόνιμη Αντιπρόσωπος - Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδος στην UNESCO.

Παρευρέθηκαν, μεταξύ άλλων: Εκπρόσωποι της Πρεσβείας της Ελλάδας στη Γαλλία, Εκπρόσωποι των κρατών μελών της UNESCO, Εκπρόσωποι της Ελληνικής Μόνιμης Αντιπροσωπείας της UNESCO, Καθηγητές, Εκπαιδευτικοί και Μέλη της Ελληνικής Κοινότητας στο Παρίσι.

Η εκδήλωση παρείχε διερμηνεία στα γαλλικά/αγγλικά και αγγλικά/γαλλικά & ταυτόχρονη διερμηνεία στη γαλλική νοηματική γλώσσα.

Β. 1^ο Διαδραστικό Συνέδριο του Σ.Κ.Ε.Π.

«Πρωθώντας την Αποδοχή της Διαφορετικότητας στα Σχολεία»

Αθήνα, 30 Νοεμβρίου 2018

Το «Ίδρυμα Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη» και ο «Σ.Κ.Ε.Π.-Σύνδεσμος Κοινωνικής Ευθύνης για Παιδιά και Νέους» διοργάνωσαν, υπό την αιγίδα της Α.Ε. του Προέδρου της Δημοκρατίας κυρίου Προκοπίου Παυλοπούλου, το 1ο Διαδραστικό Συνέδριο με θέμα «Πρωθώντας την Αποδοχή της Διαφορετικότητας στα Σχολεία - Εκπαιδευτικές Προσεγγίσεις για την κοινωνική ένταξη νέων με αναπηρία», την Παρασκευή 30 Νοεμβρίου 2018, σε ένα κατάμεστο από κόσμο Ζάππειο Μέγαρο.

ΣΤΟΧΟΙ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Το Συνέδριο στηρίχθηκε στη σημασία και στον ρόλο του σχολείου ως δυναμικού μοχλού δημοκρατικής συνείδησης & απαραίτητου θεσμού κοινωνικοποίησης των νέων.

Σηματοδότησε την έναρξη ενός κύκλου εργασιών που θα εστιάσει στην ανάδειξη της σημασίας εφαρμογής & καθιέρωσης νέων εκπαιδευτικών εργαλείων, μέσα από τα οποία:

- Θα προετοιμάζεται ο μαθητής και η μαθήτρια στην αποδοχή της διαφορετικότητας
- Θα αναδεικνύεται η σημασία της μοναδικότητας του καθενός μας

Απώτερος σκοπός είναι η θέσπιση πιλοτικού προγράμματος στο σχολικό πλαίσιο της ευρύτερης περιφέρειας της Αττικής. Το πιλοτικό αυτό πρόγραμμα θα κατατεθεί στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ).

Συμμετείχαν εκπρόσωποι θεσμικών φορέων, καθηγητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας & δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, εκπαιδευτικό προσωπικό, μαθητές γενικής εκπαίδευσης καθώς και φοιτητές.

Στις εργασίες του Συνεδρίου έλαβαν μέρος εκπρόσωποι μαθητών, από τα παρακάτω δημόσια & ιδιωτικά σχολεία, οι οποίοι παρουσίασαν με ευρηματικό και πρωτότυπο τρόπο τις δράσεις που έχουν αναλάβει στο πλαίσιο των προγραμμάτων που πραγματοποιεί ο Σ.Κ.Ε.Π. σε σχολεία. :
2ο Δημοτικό Αχαρνών - Νέα Γενιά Ζηρίδη - Ελληνογαλλική Σχολή "Άγιος Ιωσήφ" - Πρότυπο ΓΕ.Λ. Αναβρύτων - 21ο ΓΕ.Λ Αθηνών - 5ο Γυμνάσιο Κορυδαλλού - 2ο Γυμνάσιο Νίκαιας - 2ο Πειραματικό Γυμνάσιο Αθηνών - 2ο ΓΕ.Λ Γέρακα - 1ο Γυμνάσιο Βούλας - Σιβιτανίδειος Σχολή - Ελληνογαλλική Σχολή Ευγένιος Ντελακρούά.

Τις εργασίες του Συνεδρίου χαιρέτισε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κύριος Προκόπιος Παυλόπουλος, ο οποίος στην ομιλία του τόνισε την σημασία της κοινωνικής ένταξης των ατόμων με αναπηρία: «Πρωθώντας αποτελεσματικές δράσεις για την ομαλή και αποδοτική κοινωνική ένταξη νέων με αναπηρία, στηρίζουμε τους νέους με αναπηρία ώστε, υπό όρους σεβασμού της αξίας τους και της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητάς τους, να συμμετέχουν ισοτίμως στο κοινωνικό γίγνεσθαι. Και τούτο διότι υπό τις συνθήκες αυτές, οι νέοι με αναπηρία μπορούν, κατά το δυνατόν, να ξεκινούν από την ίδια αφετηρία και να έχουν ίσες ευκαιρίες με τους άλλους νέους, προκειμένου να συμμετέχουν ενεργώς και ισοτίμως στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας».

Παρούσα ήταν και η σύζυγος του Προέδρου της Δημοκρατίας κυρία Σίσσυ Παυλοπούλου η οποία αναφέρθηκε στην σημασία ανάληψης πρωτοβουλιών για την ένταξη των ατόμων με αναπηρία. «Είμαι πραγματικά χαρούμενη που μετέχω σε μια τέτοια πρωτοβουλία. Η πραγματοποίηση του συγκεκριμένου συνεδρίου αποτελεί μια πολύ σημαντική αφορμή για σκέψη και προβληματισμό και είμαι βέβαιη ότι όλοι θα φύγουμε πλουσιότεροι» ανέφερε η κυρία Παυλοπούλου.

Από την πλευρά της, η Πρόεδρος του Ιδρύματος «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη» κυρία Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη υπογράμμισε τον σημαντικό ρόλο της παιδείας για την διαμόρφωση μιας κοινωνίας που αντιμετωπίζει με σεβασμό την διαφορετικότητα. «Αγωνιζόμαστε για την ευαισθητοποίηση και την ενδυνάμωση των συνανθρώπων μας και κυρίως των νέων, ώστε να συνειδητοποιήσουν την ικανότητά τους να δημιουργούν αλλαγές, να υπερασπίζονται δικαιώματα κι ελευθερίες δικές τους και των άλλων, αλλά και να πραγματώνουν τα όνειρά τους με τη δύναμη της γνώσης. Σε αυτή τη διαδικασία, η παιδεία παίζει πρωτεύοντα ρόλο και κανείς μα κανείς δεν πρέπει να μένει πίσω», ανέφερε χαρακτηριστικά η κυρία Βαρδινογιάννη.

Η Πρόεδρος και Ιδρύτρια του Σ.Κ.Ε.Π κυρία Αθηνά Κρητικού δεσμεύτηκε ότι όλες οι απόψεις των συμμετεχόντων μαθητών και μαθητριών, των νέων με αναπηρία και των εκπαιδευτικών, θα αποτυπωθούν. Απώτερος σκοπός είναι η θέσπιση πιλοτικού προγράμματος στο σχολικό πλαίσιο της ευρύτερης περιφέρειας της Αττικής. «Το πιλοτικό αυτό πρόγραμμα θα αποτελέσει το έναυσμα για την δημιουργία ενός σχολείου ως πλαίσιο ισότητας ευκαιριών και ένταξης σε ένα κοινωνικό σύνολο. Ένα σχολείο που θα προωθεί την ενσυναίσθηση, τον διάλογο, την συνύπαρξη, την αποδοχή, την αλληλεγγύη και τον σεβασμό στην μοναδικότητα του καθενός» είπε ανάμεσα σε άλλα η κυρία Κρητικού.

Στο Συνέδριο συμμετείχε και ο Χρυσός Ολυμπιονίκης κύριος Νίκος Κακλαμανάκης ο οποίος μίλησε για τον προσωπικό του αγώνα να υπερνικήσει τα εμπόδια που βρέθηκαν μπροστά του, εμπνέοντας

με την ομιλία του μαθητές και εκπαιδευτικούς. «Το να είσαι διαφορετικός είναι τελικά αυτό που μπορεί να κάνει την διαφορά, και μόνο βοηθώντας τους γύρω μας μπορούμε να αλλάξουμε τον κόσμο. Ας κάνουμε το πρόβλημα ευκαιρία», είπε ο κύριος Κακλαμανάκης.

Με χιούμορ και θάρρος μίλησαν για την δική τους αλήθεια έξι νέοι με αναπηρία που με το παράδειγμα τους αποδεικνύουν ότι τίποτα δεν είναι ακατόρθωτο. Η αθλήτρια ξιφασκίας με αμαξίδιο και στέλεχος του Συλλόγου «ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ» **Έφη Βλάμη**, ο δικηγόρος και Τακτικός Εκπρόσωπος στην Ελλάδα της Διεθνούς Οργάνωσης VIEWS για νέους με προβλήματα όρασης **Ευάγγελος Αυγουλάς**, ο Ευρωβουλευτής & Επιμελητής Ψυχίατρος στο Π.Γ.Ν. ΑΤΤΙΚΟΝ Δρ. **Στέλιος Κυμπουρόπουλος**, ο Συντονιστής Βιωματικών Παρεμβάσεων & Εμπυχωτής Σ.Κ.Ε.Π. **Παναγιώτης Πιτσινιαγκας**, ο Κειμενογράφος και Εμπυχωτής Σ.Κ.Ε.Π. **Στέφανος Βούρος** και ο Εκπαιδευτικός και Εμπυχωτής Σ.Κ.Ε.Π. **Κωνσταντίνος Σαμαράς** κατέθεσαν την δική τους εμπειρία για τον ρόλο της παιδείας και της οικογένειας στην προσωπική τους εξέλιξη.

Στο πλαίσιο του Συνεδρίου πραγματοποιήθηκε επίσης και μια εκτεταμένη συζήτηση ειδικών της εκπαίδευσης γύρω από τα επιστημονικά δεδομένα και τις καλές πρακτικές για την ένταξη των ατόμων με αναπηρία. Στην ενότητα αυτή συμμετείχαν οι: Καθηγήτρια του Τμήματος Ψυχολογίας του ΕΚΠΑ **Φρόσω Μόττη-Στεφανίδη**, ο Διευθυντής Ειδικής Αγωγής του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων **Παναγιώτης Κασσιανός**, η Αντιδήμαρχος για το Παιδί του Δήμου Αθηναίων **Μαρία Ηλιοπούλου**, η Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας **Νεκταρία Παλαιολόγου**, ο Διδάκτωρ Ειδικής Αγωγής – Ψυχομετρίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων **Στέφανος Κούτρας**, ο Διευθυντής του Κέντρου Κοινωνικής Φροντίδας Ατόμων με Αναπηρία «ΕΣΤΙΑ» **Βασίλης Κασιμάτης**, ο τ. Σχολικός Σύμβουλος Δ.Ε. Αττικής **Ανδρέας Ζεργιώτης**, η Επισκέπτρια Καθηγήτρια και Επίτιμη Ερευνητική Συνεργάτης του University of Roehampton School of Education **Έλενα Σουκάκου**, ο Διοικητής και Πρόεδρος Δ.Σ. ΚΕΑΤ **Μενέλαος Τσαούσης**, η Υπεύθυνη διαχείρισης φακέλων μαθητών με αναπτυξιακές και εκπαιδευτικές ανάγκες της Ελληνογαλλικής Σχολής «Ευγένιος Ντελακρουά» **Γεωργία Γούναρη**, η Υπεύθυνη Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του «Ιδρύματος Ωνάση» **Χριστίνα Παναγιωτάκου**, η Ψυχολόγος και Επιστημονική Συνεργάτης του «Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδη» **Έλενα Γιουρούκου** και η Εκπαιδευτικός του 30ου Δημοτικού Σχολείου Αχαρνών **Αμαλία Καραλή**. **Συντονιστές του Συνεδρίου ήταν οι δημοσιογράφοι κυρία Πηνελόπη Γαβρά και κύριος Γιάννης Πολίτης.**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ Σ.Κ.Ε.Π.

A. ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ Σ.Κ.Ε.Π. ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα "Μαθαίνω να βλέπω τον άνθρωπο" εν δράσει:
Παρατήρηση στο σχολικό πλαίσιο

B. ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

"Η Επίδραση της Επαφής και της Διαδραστικής Συνεργασίας με Νέους με Αναπηρία
στη Στάση των Μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης:
Ένα Πιλοτικό Πρόγραμμα Παρέμβασης"

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ Σ.Κ.Ε.Π.

Α. Ποιοτική Ανάλυση Παρεμβάσεων Σ.Κ.Ε.Π. στα Σχολεία

Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα "Μαθαίνω να βλέπω τον άνθρωπο" εν δράσει:

Παρατήρηση στο σχολικό πλαίσιο

Σχολικό έτος 2017-2018

Κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους 2017-2018, η Καθηγήτρια του Τμήματος Ψυχολογίας του ΕΚΠΑ κα Μόττη - Στεφανίδη σε συνεργασία με τον Σ.Κ.Ε.Π., αξιολόγησε την επίδραση του εκπαιδευτικού προγράμματος "Μαθαίνω να βλέπω τον άνθρωπο" στους μαθητές και στις μαθήτριες, με την πραγματοποίηση μιας ποιοτικής ανάλυσης, σε σχολεία Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην ευρύτερη περιφέρεια Αττικής, μέσω:

- Οngoing συνεργασίας και feedback με τους εκπαιδευτικούς που συμμετείχαν στο πρόγραμμα
- Feedback των μαθητών/-τριών πάντα σε συνεργασία με το σχολικό πλαίσιο
- Συλλογής - επεξεργασίας στοιχείων σε συνεργασία με την Καθηγήτρια του Τμήματος Ψυχολογίας, του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, κα Φρόσω Μόττη-Στεφανίδη

Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε στο σχολικό πλαίσιο και κατά τη διάρκεια διδακτικής ώρας. Σχεδιάστηκε με γνώμονα τις ηλικιακές ομάδες μαθητών/-τριών και κατ' επέκταση τις διαφορετικές ανάγκες προσέγγισης και ενημέρωσης που προκύπτουν.

Η Ποιοτική Ανάλυση υλοποιήθηκε το σχολικό έτος 2017-2018 σε σχολεία Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην ευρύτερη περιφέρεια Αττικής. Συγκεκριμένα:

- **14 σχολεία** (7 Πρωτοβάθμιας και 7 Δευτεροβάθμιας)
- **340 μαθητές και μαθήτριες:** 173 Πρωτοβάθμιας και 167 Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- **166 αγόρια και 174 κορίτσια**

Η ποιοτική ανάλυση είχε ως στόχο να καταγράψει την επιρροή του προγράμματος σε μαθητές/-τριες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Μέσα από τις παρατηρήσεις και την καταγραφή συναισθημάτων στο οικείο περιβάλλον της τάξης των μαθητών/τριών και των

καθηγητών που παρακολούθησαν το πρόγραμμα, προέκυψαν συμπεράσματα τα οποία αποτύπωσαν την επίδραση του εκπαιδευτικού προγράμματος στο σχολικό πλαίσιο.

Συμπερασματικά το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Σ.Κ.Ε.Π. φαίνεται από τα ποσοστά ότι:

- ✓ Ανακίνησε σκέψεις και συναισθήματα στα παιδιά σχετικά με την αναπηρία: Τα παιδιά εξέφρασαν περισσότερα θετικά από ότι αρνητικά συναισθήματα σχετικά με την εμπειρία αυτή και συνειδητοποίησαν μέσω κοινωνικής σύγκρισης ότι οι άνθρωποι με αναπηρία έχουν ανάγκες, δυσκολίες και ικανότητες όπως όλος ο κόσμος.
- ✓ Συνέβαλε στην κατανόηση των καθημερινών εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι με αναπηρία αλλά και στη συνειδητοποίηση των δυνατοτήτων τους: Τα παιδιά έδωσαν έμφαση στην ψυχική ανθεκτικότητα του ομιλητή
- ✓ Συνέβαλε στην αναθεώρηση και στην αλλαγή στάσεων, αντιλήψεων, συναισθημάτων σχετικά με την αναπηρία σε σημαντικό ποσοστό των παιδιών
- ✓ Έπαιξε σημαντικό ρόλο, στην διεργασία αυτή, η προσωπικότητα του ίδιου του ομιλητή που κάνει την παρέμβαση: Στα παιδιά έκανε εντύπωση η ανοιχτότητα του ομιλητή ως προς την αναπηρία του, ο χαρακτήρας και η ψυχική ανθεκτικότητά του.

Εν κατακλείδι:

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Σ.Κ.Ε.Π. φαίνεται ότι συνεισφέρει στην εξοικείωση των μαθητών και μαθητριών με την πραγματικότητα της αναπηρίας. Θεωρούμε ότι η παρέμβαση αυτή μπορεί να αποτελέσει το έναυσμα για την δημιουργία ενός σχολείου ως πλαίσιο ισότητας ευκαιριών και ένταξης σε ένα κοινωνικό σύνολο. Ένα σχολείο που θα προωθεί την ενσυναίσθηση, τον διάλογο, την συνύπαρξη, την αποδοχή, την αλληλεγγύη και τον σεβασμό στην μοναδικότητα του καθενός.

Τα συμπεράσματα παρουσιάστηκαν από την Καθηγήτρια του Τμήματος Ψυχολογίας, του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, κα Φρόσω Μόττη-Στεφανίδη, στο 1ο Διαδραστικό Συνέδριο "Πρωθώντας την Αποδοχή της Διαφορετικότητας στα Σχολεία" - Εκπαιδευτικές προσεγγίσεις για την κοινωνική ένταξη νέων με αναπηρία, που διοργάνωσαν το ίδρυμα "Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη" και ο Σ.Κ.Ε.Π., την Παρασκευή 30 Νοεμβρίου 2018, στο Ζάππειο.

Β. Πιλοτική Έρευνα

Η Επίδραση της Επαφής και της Διαδραστικής Συνεργασίας με Νέους με Αναπηρία στη Στάση των Μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης: Ένα Πιλοτικό Πρόγραμμα Παρέμβασης

Σχολικό έτος 2013 - 2014

Η εκπόνηση της παρούσας έρευνας ήταν μία πρωτοβουλία του Σ.Κ.Ε.Π. - Σύνδεσμος Κοινωνικής Ευθύνης για Παιδιά και Νέους. Η έρευνα διεξήχθη σε συνεργασία με την Καθηγήτρια του Τμήματος Ψυχολογίας, του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, κα Φρόσω Μόττη-Στεφανίδη.

Στην έρευνα έλαβαν μέρος, με αλφαβητική σειρά, οι: Δουλκέρογλου Αλκυόνη (συλλογή δεδομένων), Λεμησιού Μισελίνα - Αθηνά (σύνταξη & εποπτεία έρευνας), Παπαδάκη Μαίρη (συλλογή δεδομένων) και Πατεράκη Ματίλντα – Άννα (στατιστική ανάλυση δεδομένων).

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η έλλειψη της απαραίτητης γνώσης σχετικά με την αναπηρία καθώς και ευκαιριών αλληλεπίδρασης με άτομα με αναπηρίες είναι εκείνα που συχνά αποτελούν την αιτία διαμόρφωσης αρνητικών στάσεων. Στόχος της παρούσας έρευνας ήταν να εξεταστούν οι στάσεις των εφήβων χωρίς αναπηρία απέναντι στα άτομα με αναπηρία και ο βαθμός αμηχανίας που αναφέρουν όταν έρχονται σε επαφή με αυτά τα άτομα. Τα ερωτηματολόγια της Αυτοεκτίμησης, των Πέντε Παραγόντων, καθώς και οι Κλίμακες Αλληλεπίδρασης με Άτομα με Αναπηρία και των Στάσεων απέναντι σε Παιδιά με Αναπηρίες, χορηγήθηκαν σε ένα δείγμα μαθητών ($N=296$) που φοιτούσαν στις τάξεις γυμνασίου και λυκείου, από ιδιωτικά και δημόσια σχολεία.

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι μετά την έκθεση των μαθητών στις συμπράξεις οι στάσεις τους ήταν θετικότερες και ανέφεραν λιγότερα επίπεδα αμηχανίας απέναντι στα άτομα με αναπηρία. Με αυτόν τον τρόπο αναδεικνύεται η σημασία των συμπράξεων στην καταπολέμηση των αυθαίρετων προκαταλήψεων.

Μεθοδολογία

Συμμετέχοντες

Το **δείγμα** αποτελείτο στο σύνολο από **296 μαθητές** εκ των οποίων το 31% αποτελείτο από αγόρια και το 69% από κορίτσια. Ο μέσος όρος της ηλικίας των μαθητών είναι 16,34, γυμνάσιο και λύκειο μαζί και από δημόσιο ή ιδιωτικό σχολείο της ευρύτερης περιφέρειας Αττικής. Η πλειοψηφία των μαθητών που συμμετείχαν ήταν Έλληνες (94,6%), ενώ μόλις το 5,4% ήταν παιδιά μεταναστών. Όσον αφορά το επίπεδο εκπαίδευσης του πατέρα και της μητέρας των παιδιών το μεγαλύτερο ποσοστό και των δυο είχαν αποφοιτήσει από ιδρύματα ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης (66,9% και 72,6% αντίστοιχα).

Διαδικασία

Η διαδικασία συλλογής δεδομένων διεξήχθη τους μήνες Φεβρουάριο & Μάρτιο 2014, κατά τη διάρκεια 5 διαδραστικών εικαστικών και αθλητικών εργαστηρίων, τεσσάρων ωρών το καθένα (9.00 - 13.00), που οργανώνει ο Σ.Κ.Ε.Π. σε ετήσια βάση, με τίτλο Αποτυπώματα. Το Υπουργείο Παιδείας έχει εγκρίνει τη συμμετοχή των μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στο πρόγραμμα "Αποτυπώματα" από το σχολικό έτος 2011-2012 μέχρι σήμερα. Σε κάθε εργαστήριο συμμετείχαν διαφορετικά σχολεία γενικής εκπαίδευσης.

Η διαδικασία συλλογής δεδομένων ακολούθησε την εξής πορεία:

Οι μαθητές συγκεντρώθηκαν στο Μουσείο Βορρέ - στην Παιανία - Αττικής (καινούργια πτέρυγα) προκειμένου να συμμετάσχουν στα βιωματικά-διαδραστικά εργαστήρια μαζί με νέους με αναπηρία (κινητική, νοητική, αισθητηριακή) από ειδικά σχολεία και κοινωνικούς φορείς.

Πριν την έναρξη των δραστηριοτήτων χορηγήθηκαν στους μαθητές γενικού πληθυσμού τα προαναφερθέντα ερωτηματολόγια καθώς και ένα ερωτηματολόγιο δημογραφικών στοιχείων. Οι μαθητές ενημερώνονταν για τη διαδικασία της συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων και ενθαρρύνονταν να κάνουν οποιαδήποτε ερώτηση στην περίπτωση που δεν ήταν κατανοητή κάποια διαδικασία ή ερώτηση του ερωτηματολογίου. Η συμμετοχή των παιδιών ήταν εθελοντική και δόθηκε έμφαση στην αρχή της διασφάλισης της ανωνυμίας και του απορρήτου των απαντήσεων των συμμετεχόντων.

Μετά από τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων όλα τα παιδιά (μαθητές γενικής εκπαίδευσης και νέοι με αναπηρίες) συμμετείχαν στα ακόλουθα διαδραστικά εικαστικά & αθλητικά εργαστήρια τα οποία λειτουργούσαν ταυτόχρονα: Ζωγραφική σε t shirt, Γλυπτική (Εικαστικές παρεμβάσεις πάνω σε

χέρια από γύψο), «ζωγραφίζοντας την ζωγραφική» (Παρέμβαση σε κομμάτια έργου [patchwork – puzzle]), Tape Art, Παίζοντας όλοι μαζί το άθλημα του Bocce.

Παράλληλα πραγματοποιήθηκε ανοιχτός διάλογος με άτομα με αναπηρία με σκοπό την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των μαθητών. Μετά το τέλος των δραστηριοτήτων και των ομιλιών, επαναχορηγήθηκαν τα ερωτηματολόγια της Αλληλεπίδρασης με Άτομα με Αναπηρία και των Στάσεων απέναντι σε Παιδιά με Αναπηρία.

Αποτελέσματα

Τα **αποτελέσματα** της παραπάνω έρευνας **παρουσιάστηκαν τον Ιούνιο του 2015.**

Δείχνουν ότι μετά την έκθεσή τους στη σύμπραξη και την αλληλεπίδρασή τους με νέους με αναπηρία, το δείγμα των μαθητών που συμμετείχε στο διαδραστικό εικαστικό & αθλητικό εργαστήριο του Σ.Κ.Ε.Π. "Αποτυπώματα" εμφάνισε με στατιστικά σημαντική διαφορά, χαμηλότερα επίπεδα αμηχανίας και θετικότερη στάση απέναντι στην αναπηρία.

Τόσο οι έρευνες σε διεθνή & εθνικό επίπεδο όσο η διεξαγωγή της δικής μας έρευνας αναδεικνύουν την σημαντικότητα της αλληλεπίδρασης μαθητών γενικής εκπαίδευσης & νέων με αναπηρία ως βασικό εργαλείο και προϋπόθεση για την αλλαγή στάσης και νοοτροπίας σχετικά με την διαφορετικότητα και την αναπηρία. Ωστόσο είναι απόλυτα σαφές ότι μια μεμονωμένη δράση σύμπραξης δεν αρκεί.

Η καθιέρωση συστηματικών προγραμμάτων εξοικείωσης με την αναπηρία μπορεί να αποτελέσει το μέσο για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση αλλαγής, στοχεύοντας στην άρση των προκαταλήψεων σχετικά με την αναπηρία και την ένταξη των νέων με αναπηρία στην καθημερινότητα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ - ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΕΡΓΟΥ Σ.Κ.Ε.Π.

Α. ΒΡΑΒΕΙΟ “ΝΗΣΙΔΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ 2017”

Β. ΔΙΠΛΗ ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΤΟΥ Σ.Κ.Ε.Π.

στο 2ο Ελληνογαλλικό Φόρουμ Καινοτομίας Mazinnov2:
“Η Ελλάδα του Αύριο”

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ - ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΕΡΓΟΥ Σ.Κ.Ε.Π.

Βραβεύσεις

Α. Βραβείο “Νησίδες Ποιότητας 2017” από την “ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ για μια Ανοικτή Κοινωνία”

Νησίδες Ποιότητας, 23 Νοεμβρίου 2017

Στις 23 Νοεμβρίου 2017, σε επίσημη τελετή στο Μέγαρο της Παλαιάς Βουλής, έγινε η βράβευση των εθελοντικών οργανώσεων και ομάδων που η Ελλανόδικη Επιτροπή των Νησίδων Ποιότητας 2017 επέλεξε να τιμήσει αυτή τη χρονιά. Βραβεύτηκαν 8 Οργανώσεις, από σύνολο 76 υποψηφίων.

Το βραβείο στον Σ.Κ.Ε.Π. απένειμε ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Προκόπιος Παυλόπουλος στην Ιδρύτρια & Πρόεδρο του Δ.Σ. κα Αθηνά Κρητικού, η οποία τόνισε ότι: "Οι αντιξοότητες & τα εμπόδια μπορούν να μετατραπούν σε κινητήρια δύναμη, δεν συνδέονται και δεν πρέπει να συνδέονται με την λέξη "τέλος", αλλά αντίθετα να αποτελούν το έναυσμα για μια καινούργια αρχή".

Πρόεδρος της Ελλανόδικης Επιτροπής ήταν ο κος Παναγιώτης Πικραμμένος, Πρόεδρος Συμβουλίου Επικρατείας ε.τ., πρώην Πρωθυπουργός, Αντιπρόεδρος Κίνησης Πολιτών.

Τα μέλη της Ελλανόδικης Επιτροπής ήταν, με αλφαβητική σειρά: Σπύρος Γιαννιώτης - Ολυμπιονίκης, Ιωάννης-Αλέξιος Ζέπος - Πρέσβης ε.τ., Πρόεδρος Κίνησης Πολιτών, Τάκης Θεοδωρόπουλος - Συγγραφέας, Δημοσιογράφος, Λήδα Κοντογιάννη - Γενική Διευθύντρια Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης, Κωνσταντίνος Μαρκουλάκης - Σκηνοθέτης, Ηθοποιός, Ευανθία Ρεμπούτσικα - Συνθέτης, Μελίνα Ταπραντζή - Πρόεδρος της ΜΚΟ Wise Greece.

Β. Διπλή βράβευση του Σ.Κ.Ε.Π. στο 2ο Ελληνογαλλικό Φόρουμ Καινοτομίας Mazzinon2: “Η Ελλάδα του Αύριο”

Mazzinon2, 11 Νοεμβρίου 2017

Στις 10 και 11 Νοεμβρίου 2017 πραγματοποιήθηκε στην Τεχνόπολη, το 2ο Ελληνογαλλικό Φόρουμ Καινοτομίας «Mazzinon2», με πρωτοβουλία της Πρεσβείας της Γαλλίας στην Ελλάδα και του Γάλλου Πρέσβη κου Christophe Chantergy. Πρόκειται για ένα Ελληνογαλλικό Δίκτυο Καινοτομίας που έδωσε

την ευκαιρία στο κοινό να συναντήσει Έλληνες και Γάλλους καινοτόμους (σε τομείς όπως περιβάλλον, τουρισμός, ενέργεια, τεχνολογία, υγεία κλπ) και να συμμετάσχει στα προγράμματα του Mazinnov2.

Στη σειρά ομιλιών με θέμα "Φανταστείτε την Ελλάδα του Αύριο", ο Σ.Κ.Ε.Π. μοιράστηκε το όραμά του για μια κοινωνία όπου κανείς δεν περισσεύει, κανείς δεν βρίσκεται «εκτός», αντίθετα όλοι ανεξαιρέτως αισθάνονται αποδεκτοί και χρήσιμοι.

Παρουσιάζοντας το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Εξοικείωσης με την Αναπηρία στα σχολεία "Μαθαίνω να βλέπω τον άνθρωπο", ο Σ.Κ.Ε.Π. απέσπασε το βραβείο της κατηγορίας του και το Μεγάλο Βραβείο της Κριτικής Επιτροπής.

Η κριτική επιτροπή αποτελείτο από: την περιφερειάρχη Αττικής Ρένα Δούρου, την αντιδήμαρχο Αθηναίων Κοινωνίας των Πολιτών & Καινοτομίας Αμαλία Ζέπου, τον διευθυντή της εφημερίδας "Καθημερινή" Αλέξη Παπαχελά, τον καλλιτεχνικό διευθυντή του οίκου Ζολώτα Γιώργο Παπαλέξη, τον σύμβουλο στρατηγικής του Ολυμπιακού Christian Karembou, τον ιδρυτή του KissKissBankBank Adrien Aumont και τον Δημήτρη Σιασσιαρίδη ιδρυτή του Yummy Pop.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε - ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ ΤΟΥ Σ.Κ.Ε.Π. ΜΕ ΤΗΝ PRORATA

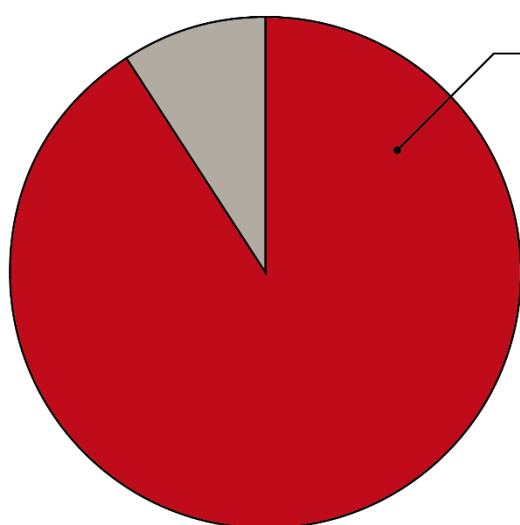

prorata

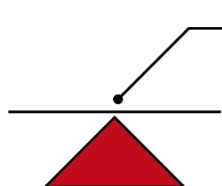
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ
ΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ ΣΤΑΣΕΩΝ, ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΝ ΚΑΙ
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

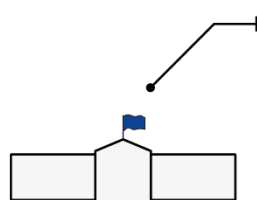
ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ **3.273** ΑΤΟΜΑ 26 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ - 11 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2019

91%
ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΕΙ
με την ένταξη
εκπαιδευτικού προγράμματος
στα σχολεία για την
αποδοχή της διαφορετικότητας

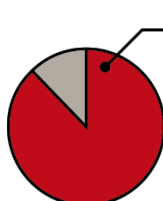
97%
ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΕΙ
ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΨΗ ΟΤΙ
"ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ
ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΙΣΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ,
ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ"

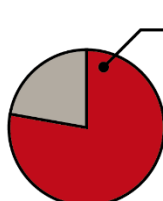
83%
ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΠΙΣΤΕΥΕΙ
ΟΤΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ
ΔΙΑΔΡΑΜΑΤΙΖΕΙ ΤΟΝ ΠΙΟ ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΟ
ΡΟΛΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΩΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΑ
ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΙΖΕΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΡΟΛΟ
ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ.

88%
ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΠΙΣΤΕΥΕΙ
ΟΤΙ Η ΑΠΟΥΣΙΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΔΙΑΙΩΝΙΖΕΙ ΤΑ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ
ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ

78%
ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΠΙΣΤΕΥΕΙ
ΟΤΙ Η ΑΠΟΥΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΙΣΧΥΡΟΠΟΙΕΙ ΤΟΝ ΣΤΙΓΜΑΤΙΣΜΟ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΠΟΙΗΣΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε

Πανελλαδική Έρευνα Κοινής Γνώμης του Σ.Κ.Ε.Π. με την PRORATA

"Πανελλαδική Έρευνα Ανίχνευσης Στάσεων, Αντιλήψεων και Συμπεριφοράς απέναντι στην Αναπηρία"

26 Σεπτεμβρίου – 11 Οκτωβρίου 2019

Τεράστια ανταπόκριση γνώρισε η Πανελλαδική Έρευνα Ανίχνευσης Στάσεων, Αντιλήψεων και Συμπεριφοράς απέναντι στην Αναπηρία, καθώς συμμετείχαν **3.273 άτομα**.

Την έρευνα διενήργησε ο Σ.Κ.Ε.Π. - Σύνδεσμος Κοινωνικής Ευθύνης για Παιδιά και Νέους, σε συνεργασία με την εταιρεία ερευνών κοινής γνώμης και εφαρμογών επικοινωνίας **PRORATA A.E.** και διεξήχθη από τις 26 Σεπτεμβρίου μέχρι τις 11 Οκτωβρίου 2019.

Η έρευνα είχε ως στόχο να καταγράψει τη γνώμη των Ελλήνων πολιτών προκειμένου να ανιχνευτούν:

- α. Οι αντιλήψεις και στάσεις της κοινής γνώμης απέναντι στο θέμα της αναπηρίας
- β. Ο ρόλος που χρειάζεται να διαδραματίζουν οι κρατικοί φορείς και το εκπαιδευτικό σύστημα για την καταπολέμηση των διακρίσεων

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων στην έρευνα (**97%**) **συμφωνούν** απόλυτα ή μάλλον συμφωνούν με την άποψη ότι «**όλοι οι άνθρωποι θα πρέπει να έχουν ίσα δικαιώματα, χωρίς διακρίσεις**»
- Το **91%** των πολιτών **συμφωνεί με την θεσμοθέτηση εκπαιδευτικού προγράμματος στα σχολεία για την αποδοχή της διαφορετικότητας**
- **9 στους 10 πολίτες** πιστεύουν ότι η **απουσία προγραμμάτων ευαισθητοποίησης των μαθητών/τριων** απέναντι στα άτομα με αναπηρία **δαιωνίζει τα στερεότυπα** και τις προκαταλήψεις
- **8 στους 10 πολίτες** διατηρούν την άποψη ότι η **απουσία προγραμμάτων ευαισθητοποίησης των μαθητών/τριων** απέναντι στα άτομα με αναπηρία **ισχυροποιεί τον στιγματισμό** και την περιθωριοποίηση

- Οι πολίτες πιστεύουν ότι τον **σημαντικότερο ρόλο στην άρση των προκαταλήψεων** και στερεοτύπων απέναντι στην αναπηρία θα έπρεπε να διαδραματίζουν το **κράτος (83%)**, η **οικογένεια (80%)** και τα **ΜΜΕ (54%)**
- Η **εξοικείωση με την αναπηρία μειώνει τα επίπεδα της αίσθησης αμηχανίας** κατά την επαφή με άτομα με αναπηρία
- Οι **νεότεροι ηλικιακά πολίτες (18 - 34 ετών)** διατηρούν πιο **παθητική στάση** απέναντι στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία σε σχέση με τον υπόλοιπο πληθυσμό
- Οι πολίτες πιστεύουν ότι τα άτομα με αναπηρία βρίσκουν **εξαιρετικά δύσκολα** απασχόληση στον ιδιωτικό τομέα

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η καθολικότητα της άποψης της κοινής γνώμης ότι το **κράτος (83%)** θα έπρεπε να **διαδραματίζει τον πιο καθοριστικό ρόλο για την άρση των στερεοτύπων** και των προκαταλήψεων απέναντι στα άτομα με αναπηρία αλλά και ότι η **απουσία σχετικού μαθήματος στα σχολεία διαιωνίζει το πρόβλημα (88%)** και **ισχυροποιεί τον στιγματισμό και την περιθωριοποίηση (78%)**, θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη στον σχετικό κρατικό σχεδιασμό τα επόμενα χρόνια. Υπό αυτή την έννοια, δεν μοιάζει τυχαίο ότι οι συμμετέχοντες στην έρευνα συμφωνούν σχεδόν **καθολικά (91%)** ότι **θα πρέπει να θεσμοθετηθεί ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα στα σχολεία, το οποίο θα επιδιώκει να αλλάξει το βλέμμα των μαθητών/τριων ως προς την διαφορετικότητα** και να τους εισαγάγει στην έννοια της κοινωνικής αποδοχής και ισότητας.